

етхъ бехти не може да се разбира друго освѣтъ годината, въ която Борисъ билъ кръстенъ. „Обычай, даватъ прозвище году, обыченъ на Востокъ и мы можемъ полагать, что онъ былъ заимствуванъ болгарами еще когда они странствовали между Волгой, Дономъ и Кубанью“.

По аналогия Гильфердингъ намира че и тъмнитѣ формули въ именника не сж нищо друго освѣтъ прозвища. *Дали тѣ сж се приемали обаче при възаряването на всеки новъ князь, или пакъ името на нѣкоя година (вълизанието му на прѣстолъ или годината на смъртъта му) се е вземала за титла на цялото князуване*, Гильфердингъ не може да отгатне. Но тия прозвища прѣдставятъ споредъ него любозителенъ паметникъ отъ езика на завоевателитѣ българи, до сливането имъ съ славянитѣ и сж несъмнено свидѣтелство за произхода на Аспаруховата ордия. „Они имѣютъ явное сходство съ словами языка мадыарскаго и сродныхъ ему языковъ Уральской вѣтви Финскаго племени, *вотьякаго и зырянскаго*“. Гильфердингъ е увѣренъ, че единъ познавачъ на тия езици би изтъкувалъ напълно удовлетворително загатнитѣ за насъ български прозвища. Ако и самъ да не знае обаче тия езици, той не може да се избави отъ изкушението, да проникне до смисъла на тъмнитѣ формули на именника съ главната помощъ на маджарския рѣчникъ. И ето какво тълкуване се получава „при весьма бѣглоу поискѣ въ словарихъ этихъ нарѣчій“.¹⁾

1. Авитохолъ живѣлъ 300 години. Родѣтъ му е Дуло, а названието на годинитѣ му е **долоуъ (?) твиремъ** (ср. зырянск. *твр*, тплентъ, изтълентъ, ствѣршенъ, ср. и мадж. *türö*, търпѣливъ, *tolerans, patiens*; см. азъ съмъ).

2. Куртъ царувалъ 60 години. Родѣтъ му е Дуло, а названието на годинитѣ му **шегоръ вечемъ** = азъ съмъ помощникъ или азъ съмъ обиденъ съ помощъ (ср. мадж. *segedöm, iuvo, segellö*, помощникъ и *vagyok* азъ съмъ, *vagyom*, имотъ). — Подобно е и названието на Безмеровитѣ години (Гильф. пише Безмѣръ).

3. Исперихъ... названието на годинитѣ му е **вериниатемъ** = азъ живѣя въ кръвъ (ср. мадж. *vér*, кръвъ, зырянски *вир* кръвъ, *вирын* — въ кръвъ; мадж. *élni*, живѣя, *élem*, азъ живѣя, зыр. *олн*, живѣя, *олон*, живѣние).

4. Тервелъ... а названието на годинитѣ му е **текоучетемъ твиремъ** = азъ съмъ съ почетъ (или слава) изтъненъ (ср. мадж. *teketem, intueor, teketelem, aspecto, respecto, teketetés. illustris, spectabilis* и т. и. За думата *твиремъ* вж. по-горѣ).

5. (Името на княза е изпуснато)... а названието на годинитѣ му е **дваншехтемъ** = добиаъ добивамъ (ср. руск дума *дубаю*, плячка, „добыча“, употребявана въ приуралската покраина), а за шехтемъ ср. мадж. *sákmanu, praeda, manubiae, rapina*.

6. Севаръ... а названието на годинитѣ му е **тохалтоуъ** = азъ утвърждавамъ или азъ изтънямъ (ср. мадж. *tökellelem, statuo, ratifico, obfirmo, tökellestes perfectus, absolutus, exactus*).

7. Кормисонъ... названието на годинитѣ му е **шегоръ твиримъ** = азъ съмъ изтълненъ съ помощъ (вж. по-горѣ). Тоя князь „измѣнилъ“ Дуловия родъ, т. е. свършилъ го („учинилъ ему конецъ“) = **вихтунъ винехъ** (ср. мадж. *vég* край, *véghez vinni* извършвамъ нѣщо (изкарвамъ до край)).

8. Телецъ... названието на годинитѣ му е **соморъ алтемъ** = погасявамъ скѣрбъ. (Ср. мадж. *szomorü, tristis, moestus, olton, stinguo*).

¹⁾ Гильфердингъ дава подъ чъртата (стр. 23 и сл.) прѣводъ на цѣляя винимекъ и въ скобки обяснява тъмнитѣ думи.